

ACADEMIA DE COMERȚ DIN CLUJ.

DARE DE SEAMĂ

PE ANII 1920/1921 ȘI 1921/1922.

CUPRINSUL: I. Istoricul; II. Reorganizarea;
III. Avere; IV. Date statistice; V. Repartizarea
cursurilor; VI. Extras din Regulamentul Academiei;
VII. Regulamentul căminului.

Publicată de Direcțiunea Academiei.

Dupa o existință de 18 ani, Academia de Comerț din Cluj, — la propunerea Directoratului General al Instrucțiunii pentru Transilvania — a fost chieamată în toamna anului 1920 de On. Minister al Instrucțiunii publice la viață națională română și științifică mai intensivă.

Prin aceasta Regatul nostru întregit a primit un nou institut de învățământ superior, menit să servească în locul întâi interesele economice-comerciale ale acestei provincii, cu caracterul ei industrial atât de pronunțat.

Trecând peste greutățile începutului, această Academie, după o muncă tăcută, dar intensivă, a progresat în cursul acestor doi ani în faza sa de reorganizare și consolidare până la acea treaptă, de pe care acum e îndreptățită a privi cu toată încrederea în viitorul ei.

În cele următoare vom da un scurt istoric al ei, apoi date statistice și raport asupra averii și părții administrative din ultimii doi ani. Vom arăta și cauzele, cari au determinat reorganizarea ei și părerile asupra viitoarei sale orientări și constituții.

A. Ciortea
director.

I. Istoricul.

1878—1918.

La inițiativa a doi profesori ai școalei medii și a secretarului Camerei de comerț, reprezentanța orașului Cluj a înființat la 1878 o școală superioară de comerț, a cărei existență și dezvoltare erau condiționate de o subvențiune din partea Statului. Până la acordarea acestei subvențiuni (Februarie 1880), școala a avut să lupte cu multe neajunsuri materiale, pe cari însă le-a învins cu ajutorul Camerei de comerț și prin spiritul de jefă al profesorilor ei. Începând cu anul 1880 existența ei a fost asigurată prin subvențiunile anuale: dela Stat 6000 Cor., dela oraș 2400 și dela Camera de Comerț 1600 Cor.

Școala s'a complectat la cursuri de 3 ani, având 2—3 clase divizionare, și a funcționat fără întrerupere și fără vre-o modificare mai însemnată, până în timpul de față.

Subvenția Statului a fost în curând majorată la anual 11,000 Cor., apoi la 28,000 Cor., a orașului la 6000 Cor., iar a Camerei de comerț dela 1900 încoace redusă la 1000 Cor.

În cursul alor 42 ani, (până la 1920).

Statul a contribuit în total cu . . . Cor. 675,216'88 = 71%

Orașul Cluj cu . . . „ 225,471'16 = 24%

Camera de comerț din Cluj cu . . . „ 52,200'00 = 5%

În anul 1885 orașul Cluj a dăruit școalei un teren de 1462 m², prețuit atunci cu 8000 fl., pentru a-și construi pe el un local corăspunzător. Statul a dăruit pentru acelaș scop »Fondul negustorilor ardeleni«, înființat la 1771 de regina Maria Terezia și augmentat până la 1886 la suma de 73,329'64 fl. Localul a fost inaugurat în luna Noemvrie 1887. Cheltuelile de construire au fost de fl. 84,108'25.

Diferința de cheltueli a fost acoperită din averea școalei și din contribuiri benevole. Astfel Statul a contribuit cu 87% din totalul speselor. Localul are 29 sale și camere și 11 încăperi suterene. Tot în 1887 s'a deschis un cămin al școalei, la început pentru 50, mai apoi pentru 130 elevi. Acest cămin a realizat în cursul timpului câștiguri frumoasă, din cari apoi

școala a putut să mai cumpere în timpul 1887—1893, în imediata vecinătate a localului ei, alte 4 intravilane cu o suprafață de 4515 m², pe care a mai ridicat un edificiu cu etaj. S'a cheltuit pentru acest scop în total fl. 95,935.—. Azi totalul teritoriului Academiei face 59775 m² având forma unui oblong liber, spre 4 străzi și cuprizând 6 edificii independente, cu 68 sale și camere, 8 camere suterene și 11 pivniți. În aceste localuri sunt plasate următoarele instituții: 1. Academia de comerț, 2. Școala sup. de comerț, cu 2 secțiuni paralele (română și maghiară), 3. Locuința directorului Academiei, 4. Căminul pentru 100 elevi și studenți, 5. Locuința administratorului căminului, 6. Locuințe pentru portar și 4 ordonanțe, 7. Infirmerie, sală de gimnastică, bibliotecă, laborator de fizică și chimie și colecțiune de mărfuri.

Institutul stătea sub controlul suprem al Ministerului Instrucțiunii publice și era condus de un Consiliu de administrație, compus din 9 membri, între cari reprezentanți ai orașului, ai Camerei de Comerț și ai corpului didactic. Avea o autonomie largă, întrucât chiar și numirea profesorilor se făcea de acest Consiliu. Un alt Consiliu de 7 membri, între cari și reprezentanți ai Ministerului Instrucțiunii și a Comerțului, conducea afacerile didactice.

În anul 1902 s'au deschis și cursuri academice de 2 ani, după modelul Academiei de comerț din Apus. — În același timp a intrat în vigoare un nou regulament de organizație al institutului, aprobat de Ministerul Instrucțiunii, în sensul căruia: Academia de comerț (subînțelegând întreg institutul) era declarată de persoană juridică, a cărei susținători erau Statul, Orașul și Camera de comerț din Cluj.

Păstrând aceasta organizație, aceste două școli: Academia și școala sup. de comerț, au funcționat, în mod normal, până la 1920, câștigându-și un nume bun printre institutele similare din fosta Ungarie. Școala sup. de comerț era frecventată în mijlociu de 250 elevi, dintre cari circa 50% evrei (români sub 20%). Academia avea în cele 2 cursuri în mijlociu 60 ascultători, aproape toți absolvenți de liceu, din cari însă nu trecea examenele decât abea a 3-a parte. În anul 1913 funcționau 37 puteri didactice; bugetul avea la cheltueli personale și materiale suma de 98,000 Cor., care se acoperea din subvențiunea Statului (28,000 Cor.), a orașului (6000 Cor.), a Camerei de comerț (1000 Cor.) din venitele căminului și din taxele școlare.

Iniințarea, dezvoltarea și progresul frumos atât moral cât și material al acestui institut sunt strâns legate de persoana lui *Alexandru Kiss*, profesor și director al institutului dela 1878—1911, decedat la 1914. La inițiativa și stăruința lui s'a deschis la 1888 școala sup. de comerț și la 1902 Academia de comerț. El le-a dat organizația, a iniințat căminul, a chivernisit și augmentat considerabil fondurile institutului, din cari i-a putut construi localul și procura mijloacele de învățământ, corăspunzătoare chiar și vremurilor de azi. Munca asiduă din 33 ani a acestui vrednic bărbat al școalei a adus servicii prețioase neamului său. Cu toate că în urma sistemului politic nefericit al Statului, din fiii neamului nostru numai puțini — și și aceștia numai cu neglijarea totală a cultivării limbei lor — au putut profita de acest institut, directorul *Alexandru Kiss*, ca un bărbat luminat și devotat școalei, merită toată lauda și recunoștința posteriorității.

1918—1920.

Durata lungă a războiului și schimbările politice din 1918 s'au repercutat și asupra acestui institut. În timpul dela 1914—1920 mai multe sale au fost deținute de armată, care a ruinat o parte bună din mobilier. Scumpirea mare a traiului necesita majorarea lefurilor, deci și a taxelor școlare. Consiliul de administrație de atunci, în loc să fi solicitat ajutorul material al Statului român și al orașului, moștenitori ai dreptului de susținători ai acestui institut, a dovedit o ținută cât se poate de refractară. N'a recunoscut în Iunie 1919 dreptul de control al Ministerului Instrucțiunii asupra acestei școli și n'a voit să examineze elevii în fața delegatului acestui Minister, provocând suspendarea examenului. Spesele de întreținere ale institutului, cari creșteau rapid, le-a acoperit din taxele școlare exagerat de urcate, din subvențiunea Camerei de comerț (50,000 Cor.) și din colectă (55,000 Cor.) și, — când Camera la 19 Mai 1920 a declarat prin reprezentantul ei, că nu se mai află în situația materială de a asigura existența Academiei, Consiliul de administrație, alături de directorul Academiei, au decis și trecut dreptul și îndatorirea de susținător ale Camerei asupra acestei Academii, — fără consultarea și avizul celorlalte două autorități cu acelaș drept și îndatorire (Statul și orașul) — asupra unui consorțiu din cele 6 confesiuni neromâne din orașul Cluj.

Secretariatul general al Instrucțiunii din Cluj, aflând despre înstreinarea această ilegală a averii și dreptului de conducere a acestui institut public de învățământ, recunoscut ca persoană juridică, săvârșită din partea unui Consiliu nerecunoscut de Statul român, a anulat decisul Consiliului din 19 Mai 1920 și — constatând, că doi din cei trei susținători legali ai Academiei, orașul și Camera de comerț, nu mai pot satisface îndatoririlor de susținători, — a luat asupra sa întreaga sarcină a susținerii și conducerii acestei Academii, — susținerea în baza dreptului moștenit dela Statul maghiar și a dreptului Statului asupra averii unei persoane juridice fără reprezentanți legali și fără a avea cheltuielile materiale și personale asigurate; iar conducerea în baza legii în vigoare contribuind Statul cu peste 50% din spesele de susținere.

La ordinul Secretariatului general, dl. Ioan Pricu, directorul școlii sup. de comerț din Brașov și delegat al acestui Secretariat, a disolvat Consiliul de administrație, a absolvat pe directorul Academiei de funcțiunea sa și a luat toate dispozițiile pentru a asigura începerea noului an școlar, — deocamdată tot în condițiunile anterioare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1920—1922.

Ministerul Instrucțiunii, luând cunoștință cu aprobare de demersul Secretariatului general al Instrucțiunii din Cluj și aprobând propunerile sale în această materie, dispune cu ordinul său Nr. 97, 9887 din Octomvrie 1920 deschiderea cu limba de instrucțiune române a clasei întâi a școlii sup. de comerț și a anului întâi al Academiei de comerț, încuviințând, până la alte dispoziții, funcționarea mai departe și a secțiunilor maghiare. Totdeodată Ministerul asigură sumele necesare pentru întreținerea întregului institut. Conducerea Academiei a fost încredințată profesorului secundar Aurel Ciorte, atunci director al învățământului mediu și profesional din Transilvania; conducerea școlii sup. de comerț, secția română. dlui Alexandru N. Ionescu, profesor diplomat pentru școli sup. de comerț și secția maghiară (școală și academie) dlui Frideric Vincze, profesor la secția maghiară a Academiei.

Secțiunile școlii sup. de comerț au fost deschise la 1 Septemvrie și la 1 Octomvrie. Asupra acestei școli se va face o dare de seamă deosebită din partea directorilor ei la

finele anului școlar. Deschiderea Academiei, secția română a necesitat pregătiri mai îndelungate. Dificultatea cea mai mare am întâmpinat-o în compunerea corpului didactic și în scurțimea timpului pentru avizarea publicului despre deschiderea cursurilor academice.

Însă toate năzuințele noastre de a da ființă în capitala acestei provincii unei instituții românești, menită a pregăti pe viitorii diriguitori ai vieții și instrucției comerciale din această provincie, au fost încununate de succes. O parte bună din merit revine domnilor profesori dela universitatea din loc, cari au luat asupra lor sarcina de a face primele cursuri.

Corpul didactic s'a compus din domnii:

1. Gh. Bratu, <u>prof. univ.</u> pentru Aritmetica com.	2	ore	săpt.
2. A. Ciortea, <u>dir. inv. mediu</u> și <u>prof. p. Mate-</u> <u>matici financiare</u>	2	"	"
3. S. Dragomir, <u>prof. univ. p.</u> Istoria com.	1	"	"
4. I. Evian, <u>secretar general</u> la Finanțe, dela 1 Ianuarie 1921 D. B. Ionescu, <u>prof. univ.</u> pentru Economia națională	2	"	"
5. O. Ghița, <u>prof. secund.</u> pentru Limba și coresp. germană	3	"	"
6. N. Ghiulea, <u>prof. univ.</u> Industria și meserii	1	"	"
7. A. N. Ionescu, <u>dir. școalei sup. de comerț</u> pentru Contabilitate	3	"	"
8. Gh. Leon, <u>prof. univ.</u> pentru Statistică	1	"	"
9. Gh. Oprescu, <u>prof. univ.</u> pentru Limba și coresp. franceză	3	"	"
10. V. Meruțiu, <u>prof. univ. p.</u> Geografia econom.	2	"	"
11. I. Radu, <u>prof. univ. p.</u> Dreptul civil	2	"	"
12. Gh. Spacu, <u>prof. univ. p.</u> Fizica și Chimia apl.	5	"	"
Total	27	ore	săpt.

Dșoara Raluca Ripan, asistentă la Universitate a fost angajeată de asistentă pe lângă cursurile dlui profesor Spacu.

Deschiderea solemnă a cursurilor s'a făcut la 14 Noembrie în sala festivă a Academiei. Sfințirea apei a celebrat-o P. C. S. Arhimandritul N. Ivan, azi episcopul ortodox al Clujului, fiind de față reprezentanții administrației școlare și civile și un public român numeros.

Directorul A. Ciortea a rostit un discurs, expunând tre-

cutul, situația de drept, organizația de azi și menirea acestei Academii. A încheiat cu cuvintele:

«Îndeosebi noi Ardelenii suntem pătrunși de cea mai
«adâncă recunoștință față de Majestatea Sa Regele Ferdinand,
«prin a Cărui înțeleaptă conducere, viteaza Armata română ne-a
«deschis și nouă seria zilelor de bucurie, dintre cari cea de
«azi î-și are importanța sa deosebită pentru noi. Deasemeni
«avem toată recunoștința față de dl P. P. Negulescu, Mini-
«stru al Instrucțiunei publice, care prin aprobarea propunerilor
«noastre, a înpodobit învățământul din Transilvania cu această
«școală înaltă, dela a cărei viitori absolvenți această provincie
«î-și așteaptă orientarea și consolidarea vieții sale economice.
«Actul de azi, prin care Statul ia în conducerea sa acest insti-
«tut și prin care noi îi asigurăm viața lui națională românească,
«î-l săvârșim în conștiința aceleași demnități naționale și a
«aceleași îndreptățiri naturale, de cari au fost stăpâniți și primii
«făuritori ai dominației române în zilele memorabile ale luni
«Decembrie din 1918. În puterea acestei conștiințe întrezăresc
«pentru acest institut cel mai frumos viitor, a cărui împlinire
«din tot sufletul meu o doresc.»

După acestea dl secretar general al Instrucțiunii, *O. Prie*, a rostit cuvinte pline de indemn și povește către studenții Academiei, din cari reținem următoarele:

»Apusul stă în fața noastră în expectativă! Așteaptă dovezi,
«ca se ne afirmăm. Datorința noastră e să răspundem aștep-
«tărilor puse în noi. Să fim ca Țara, în care locuim! Toată
»lumea o laudă, ne-o învidează. E Țara basmelor din povești.
»Nicăiri păduri mai mândre, văi mai fermecate, râuri mai
»cristaline, ca în Țara noastră. Dar această Țară nu are numai
»frumuseți în afară; are bogății imense și sub coaja pământului,
«întocmai după cum poporul nostru poartă în piept, în suflet,
«neexplorate încă de nimeni.

«Noi suntem băieții, cari avem îndatorirea să le scoatem
«aceste bogății la lumină, ca prin ele să ne încopciem de cul-
«tura universală, care așteaptă contribuția aceasta dela noi, în
«numele progresului și al civilizației. Deci fiecare om să fie la
«locul lui! Studentul la carte, profesorul la catedră, bărbatul
«de Stat la cârma Țării, muncitorul la lucrul lui! Din toate
«colțurile să bubue ciocanele, să se sfarme pământul pe urma

«fierului de plug, să se facă știință și artă, căci tot ce se face,
»spre mărirea Țării se face!»

Academia din Cluj a fost organizată întocmai după modelul Academiei de înalte studii comerciale și industriale din București, atât la partea didactică cât și la cea administrativă, cu neesențiale abateri, pe cari le provocau împrejurările locale. Din cei 70 studenți înscriși n'au urmat regulat cursurile, decât 36. Am considerat siarea lor materială precară, care îi silea să ocupe diferite posturi la institute financiare și la diferite oficii de Stat și astfel cursurile s'au ținut în orele de după amiază 3—8. Cursurile au urmat în mod regulat până la 4 Iunie 1921, când apoi s'au dat examenele de fine de an, cari au durat până la 17 Iunie. S'au prezentat la examene 36 studenți, dând în total la diferite materii de studii 205 răspunsuri, din cari au fost acceptate 170 răspunsuri = 83%. 18 înși au fost admiși la examene din peste 5 materii, 9 din ei la 8 și 9 materii. Clasificarea s'a făcut cu acea rigoare, care era necesară pentru fixarea corectă a nivelului științific al acestui institut la începutul funcționării sale.

În lunile de vară întreg localul și mobilierul au fost supuse unei reparațiuni și curățiri radicale.

Pentru anul 1921/1922 Ministerul Instrucțiunii a luat cu ordinul său Nr. 68227—19 Iulie 1921 următoarele dispozițiuni:

a) Considerând insuficiența cunoștințelor în limba română literară a multor studenți, pregătiți în mare parte încă la școli secundare neromâne, corespondența română nu se va face în cadrul Contabilității, ci separat, întregind cursul cu părți din ortografie, sintaxă, stilistică și literatură, în deosebi economică, pentru care scop se sistematizează o catedră specială a limbei corespondenței și literaturii române.

b) Se sistematizează un curs facultativ pentru conversația și corespondența maghiară, aceasta în vederea viitoarelor legături comerciale cu statul vecin.

c) Pentru anul 1921/1922 se admite deschiderea numai a cursului al 2-lea a secțiunii maghiare a Academiei, urmând ca această secție să fie sistată definitiv cu 1 Iulie. Secția maghiară a școalei sup. de comerț se menține și pentru mai departe.

Terminându-se înscrierile și sesiunea examenelor din luna Octombrie, cursurile au început la 3 Noembrie cu 70 studenți pe anul I și 36 pe anul II.

În cursul anului au fost numiți cu înalt decret regal cei dintâi 6 profesori ai Academiei:

1. *Aurel Ciorțea*, profesor secundar, fost director general al învățământului din Transilvania, numit profesor titular pentru catedra de Matematici financiare.
2. *Constantin Lacea*, doctor în filologie dela univ. din Lipsca, profesor secundar, numit profesor agregat pentru Conversația și corespondența germană.
3. *Ion I. Lăpedatu*, licențiat al Universității din Budapesta, fost secretar general la resortul finanțelor, numit titular pentru Știința și legislația financiară.
4. *Ion Mateiu*, doctor în drept, directorul general al învățământului din Transilvania, numit agregat pentru Dreptul civil.
5. *Gheorghe Moroianu*, doctor în științele economice la Universitatea din Tübingen și absolvent al Academiei de comerț din Anvers, fost secretar general al C. D. p. afaceri externe și fost atașat comercial al României la Londra, Viena, numit titular pentru Economia națională.
6. *Octavian Prie*, doctor în filosofie, profesor secundar, fost secretar general pentru învățământul din Transilvania, numit titular la catedra de Limba, corespondența și literatura română.

Celelalte cursuri au fost făcute de profesori suplinitori:

7. *Gh. Bratu*, prof. universitar pentru Aritmetica comercială.
8. *T. Capidan*, prof. univ. pentru Corespondența română.
9. *S. Dragomir*, prof. universitar pentru Istoria comerțului.
10. *L. Gherman*, director la Banca Agrară pentru Tehnica băncilor.
11. *N. Ghiulea*, prof. univ. p. Statistică, Comerț exterior și legislație vamală și Industria și meserii.
12. *P. Grimm*, lector univ. p. Conversația și coresp. engleză.
13. *A. N. Ionescu*, directorul școalei sup. de comerț, p. Contabilitate.
14. *Eft. Ionescu*, avocat în Ministerul Agriculturii și Conferențiar la Academia de agricultură, a supliniit pe dl. I. Mateiu, la dreptul civil.
15. *C. Martinovici*, profesor la Academia de Agricultură p. comerțul cerealelor.
16. *V. Meruțiu*, prof. univ. p. Geografia economică.
17. *V. Oană*, dir. la C. F. R. p. Studiul transporturilor.

18. Gh. Oprescu, lector la univ. p. Conversația și coresp. franceză.
19. P. Poruțiu, prof. univ. p. dreptul comercial.
20. C. Simionescu, dir. gen. al Finanțelor, a suplinat pe dl. I. I. Lăpedatu la Știința și legislația financiară.
21. Gh. Spacu, prof. univ. p. Fizica și Chimia aplicată.
22. S. Szentkirályi, dir. școlii s. de comerț (secția maghiară) p. Conversația și coresp. maghiară.
23. V. Vlaicu, Actuarul Băncii Agrare, p. Stenografie.
24. I. Voinea, profesor agregat supl. pentru studiul mărfurilor.

Dșoara R. Ripan, asistentă la Universitate a îndeplinit funcțiunea de asistentă pe lângă cursul de Chimie al dlui prof. Gh. Spacu.

Dl profesor V. Meruțiu, deputat în cameră, a fost suplinat în timpul sesiunii prin dl S. Oprean, profesor la școala normală din loc. Dl S. Cioran, absolvent al Academiei de comerț din Mannheim, funcționar la Banca Centrală, a ținut câteva ore de seminar din Aritmetica comercială.

Cursurile au urmat regulat, și în acest an în orele de după prânz dela 3—8. Acest orar postmeridian deoparte are avantajul, că dă posibilitate studenților lipsiți de mijloace să ocupe diferite posturi financiare și administrative în orele libere antemeridian, înlesnindu-și astfel traiul și câștigând o practică prețioasă; își are însă și desavantajul său, întrucât rămân neutilizate orele cele mai prielnice pentru instrucțiune, cele de dimineață și angajează pe cei în funcțiuni la muncă extenuantă. — Indată-ce condițiunile grele ale traiului se vor ameliora, va trebui să revenim la orarul de dimineață, pentru studenții de anul I la tot cazul încă în anul școl. viitor.

Secția industrială n'am putut-o înființa în anul acesta, lipsindune profesorii de specialitate. S'au luat toate dispozițiile, ca cu anul viitor, aceasta secție, menită să pregătească în special funcționari comerciali pentru stabilimente industriale și întreprinzători pe terenul vieții economice-industriale, să fie organizată paralel cu cea de bancă și asigurare.

Date ref. la examene, După sesiunile de examene din Octomvrie
cămin, burse, etc. 1921 și Februarie 1922 rezultatul este următorul:

Din 36 studenți din anul II. au trecut cu succes examenele din toate cele 12 materii de studii ale anului I.: 9.

Au să mai treacă examen în ultima sesiune din Iunie din numai o materie 11, din mai multe materii 14; 2 retrași.

Au beneficiat de *bursă* întreagă (3000 Lei), instituite de Ministerul Instrucțiunii publice, 18 din anul I. și 10 din anul II; de semiburse: 14 din anul I, 2 din anul II.

Banca Centrală din Cluj, a acordat în anul 1920/921 3 burse à 2700 Lei, și în anul 1921/922 4 burse à 2600 Lei, la studenți din anul I și posturi în birourile proprii (4 ore de lucru la zi remunerate lunar cu 800 Lei) la 4 studenți din anul II.

Banca «Forestiera» din Cluj, a acordat 4 burse à 2500 Lei.

Aducem mulțumirile noastre numitelor institute financiare pentru acest ajutor material oferit studenților Academiei.

Căminul a adăpostit 64 inși, din cari 42 studenți ai Academiei (în partea cea mai mare bursieri) și 22 elevi ai școalei sup. de comerț. Taxa lunară 400 Lei.

Asociația studenților a avut în acest an 70 membri. A ținut 4 ședințe generale și 7 ale comitetului și a aranjat o petrecere cu dans, din care a rezultat un venit de Lei 2704. Taxa pentru 70 membrii à 20 Lei = 1400. Total 4104 Lei.

Clubul sportiv are 75 membri. Este încă în organizare.

De taxele școlare au fost scutiți 41 studenți lipsiți de mijloace.

II. Reorganizarea Academiei.

Trecerea dela cursuri Academia comercială din Cluj î-și încheie de 2 la de 3 ani. acum al 2-lea an al existenței dela naționalizarea sa. A trecut peste dificultățile începutului de reorganizare, pe cari le-a învins prin atitudinea cu mult tact a factorilor oficiali ai Ministerului Instrucțiunii și prin munca asiduă și desinteresată a bărbatilor de școală, cari au constituit întâiul ei corp didactic.

Naționalizarea și reorganizarea Academiei, săvârșite la Noemvrie 1920, au corăspuns unei necesități reale. Vom justifica ambele; întâi reorganizarea:

În tot timpul dela 1902—1920 majoritatea covârșitoare a studenților o formau cei cu absolvență de liceu. Între pregătirea anterioară a acestora și între a pușinilor cu absolvență de școală sup. de comerț, era bine'nțeleș, o deosebire considerabilă. Aceia aveau o cultură generală mai adâncă, fără nici o pregătire profesională, aceștia tocmai invers. Nivelarea acestei diferențe trebuia să se facă în cursul anului întâi în senzul, ca cei cu absolvență de liceu să se apropie de nivelul pregătirii profesionale a celor cu absolvență de școală sup. de comerț, ca apoi în cursul anului al 2-lea cu toții să poată urma cu egal succes cursurile mai intensificate din domeniul științelor comerciale. Ori, această nivelare întâmpina greutăți, cauzate parte de scurtimea duratei timpului de studii, parte de caracterul prea pronunțat profesional al cursurilor academice. Se impuneau deci două reforme: majorarea anilor de studii și modificarea caracterului și prin el a scopului, ce-l urmărea Academia.

Reorganizarea am înfăptuit-o ușor, căci aveam de model organizația Academiei de înalte studii comerciale și industriale din București, ale cărei lege de înființare, regulament și programă de studii le-am aplicat în întregime. Astfel Academia din Cluj a deschis la 1920 anul întâi al cursurilor de trei ani și a introdus cu mici și neesențiale modificări, necesitate de împrejurări locale — aceeași programă de studii, care admite crearea unei baze comune mai solide pentru pregătirea uniformă a

studenților cu pregătiri anterioare diferite. Scopul acestei Academii numai poartă accentul exclusiv pe o pregătire profesională desăvârșită, ci ridicând materiile diferitelor discipline comerciale la nivel mai științific, tinde a da studenților ei o cultură generală economică, conformă cu preocupările economice ale vieții Statului modern în formațiune.

Au fost timpuri, în care mecanismul instituțiilor financiare și economice particulare, dar chiar și ale Statului, erau în mâinile autodidacților, în ale câtorva licențiați în drept, și în a unui număr restrins de profesioniști, absolvenți de școli sup. de comerț, — și mecanismul funcționa bine, căci între raza cercului problemelor economice de atunci și între pregătirea și destoinicia celor chemați a le soluționa, era o proporționalitate corespunzătoare. Dacă pregătirea teoretică și în consecință spiritul de inițiativă al conducătorilor erau progresate și numai cu un pas mic față de mersul automatic al vieții economice, atunci evoluarea progresivă a acesteia era asigurată.

Azi însă ne aflăm într'o epocă cu fază inversată. Curențul evolutiv al vieții economice din ultimii ani a trecut tumultuos preste capetele și prevederile și ale celor mai distinși economiști ai lumii civilizate și iată-ne azi în fața atâtor probleme mari și complexe, ale căror rezolvire și aplicare reclamă efortarea supremă a economiștilor de azi și imensa augmentare a capitalului de cunoștințe și experiențe ale celor de mâine.

Evoluarea tehnice, industriei și comerțului din ultimii trei decenii a reformat radical întreaga viață economică particulară și politică deopotrivă. Acest nemaipomenit avânt economic a culminat în măiestria organizației pentru transportarea trupelor și pentru alimentarea lor și a țărilor asociate în Antantă, îndeosebi în ultimul an al războiului mondial, pentru-ca apoi să se oprească brusc și să degenereze într'o epocă înfrigurată de nesiguranță economică, în a cărei atmosferă înfîciată au prosperat toți dușmanii muncii cinstitute și speculatorii venali.

Refacerea și normalizarea acestei vieți economice, în care de-o parte străbat tendințe de izolare economică a statelor separate prin granițe valutare de muri chinezești, dealtă parte răsar năsuințe de asociare pentru crearea unei economii mondiale, cheamă la pregătire teoretică și practică temeinice și apoi la muncă intensivă și onestă pe cei mai buni și mai serioși fii și ai Patriei noastre.

Azi pregătirea teoretică în institute de învățământ profesional a acelor, cari vor să aibă în viitor rol conducător la institutele financiare și industriale și a acelor, pe cari datorința patriotică îi cheamă să servească, tot în calitate de îndrumători, administrația economiei Statului, nu mai e suficientă.

Comerțul și industria particulară azi sunt și în viitor vor trebui să fie privite de funcțiuni tot mai dependente de Economia națională. Căci numai astfel vor putea participa cu succes industria și comerțul din întreg Statul la viața economică mondială, dacă ele vor fi orientate și conduse unitar de principii favorabile consolidării economice a Statului. Ori, pentru a realiza acest ideal, avem nevoie de economiști cu orizont de cunoștințe larg, cari cunoștințe să fie suprapuse în mod organic și sistematic destoiniciei pur profesionale.

Singuraticele discipline comerciale se prezentau până de curând izolate, ca tot atâtea aplicațiuni numai ale diferitelor ramuri ale științei. Azi însă ele au ajuns la acel grad de sistematizare și de legătură între ele, încât acum ele apar cuprinse într'un sistem unitar științific, dând naștere unui nou ram de știință, numit: *Economie comercială*.

Precum meseria chirurgului de odinoară sau a lemnarului, și mecanicului s'au ridicat sub înrîurirea științei la rang de noi discipline științifice, cum e cea de medicină și tehnica, tot astfel și meseria comersantului: contabilitatea, calculul comercial și corespundeța sub influința orientatoare și creatoare a științelor economiei politice și naționale s'au dezvoltat și configurat în noi discipline științifice. Sistemul acestor discipline științifice: economia comercială, va trebui să formeze centrul instrucțiunei în Academiile de comerț. În jurul acestui centru, care cuprinde în sine *teoria întreprinderii generale și teoria întreprinderii speciale*, se vor grupa multe și variate materii de studii auxiliare, derivate prin aplicarea diferitelor științe asupra comerțului și industriei. Nici una din științele aplicate nu utilizează material de studiu auxiliar atât de bogat și variat din domeniile altor științe teoretice și aplicate, ca tocmai știința comercială aplicată la finanțe și industrie.

Programa Academiei de comerț cuprinde: limbi moderne, istorie și geografie, aritmetică și matematică, cunoștințe de drept, chimie și fizică, economie națională și statistică; natural din fiecare numai părțile aplicabile la comerț.

Coordonarea acestor materii de studii într'un mod cât se poate de prielnic pregătirii viitorilor economiști, predarea lor cu sistem științific, ținând seamă la fiecare pas de punctele lor comune și de legăturile lor cu științele de bază, din cari au derivat și în sfârșit direcționarea lor către un singur și unitar scop final: *cultura economică academică*, la nivelul determinat de viața economică a Statului, — sunt tot atâtea probleme, cari nu pot fi soluționate nici în cadrul unei școli pur profesionale, nici în cadrul unei Academii incomplete.

Prin acestea credem, a fi justificat în deajuns *reorganizarea* după modelul Academiei din București a Academiei de comerț din Cluj, având în acelaș timp considerare și față de unele împrejurări regionale, cari au necesitat unele abateri: majorarea numărului orelor la câteva materii (aritmetică, geografie), și susceperea câtorva noi materii (conversație și corespondență română și maghiară). Drept dovadă, că această Academie, astfel reorganizată, numai are rolul unilateral anterior, când ea pregătea aproape exclusiv numai *absolvenți de liceu* pentru cariera comercială (absolvenți de școli sup. de comerț neavând ce profita în ea mai mult preste pregătirea lor profesională câștigată în școala de comerț), — servește faptul, că acum aproape jumătate din numărul studenților ei sunt absolvenți de școli sup. de comerț și nu numai abea 10%, cum era înainte de reorganizarea ei.

Naționalizarea Naționalizarea acestui institut de învățământ Academiei. superior și trecerea lui sub conducerea directă a Ministerului Instrucțiunii au urmat în mod firesc în baza dreptului moștenit și în baza marelui principiu, în al cărei semn ș-au eluptat nouile sale drepturi naturale acest neam al nostru, atât de însetoșat și capabil de o cultură superioară.

Menținerea și dezvoltarea acestui institut în centrul cultural al Transilvaniei se justifică prin acel punct cardinal al programei politice economice a Statului nostru, prin care se accentuează *Industrializarea rațională în viitor* a acestei provincii. Calitatea și cantitatea unora din bogățiile ei naturale: lemn, fier, cărbune, cereale și metan o predestinează pentru acest rol deosebit, ce-l va trebui să-l aibă în opera de consolidare și prosperare progresivă a economiei Statului.

În mod firesc e deci îndreptățită și chiar îndatorată această provincie, ca — pentru a-și putea împlini cu bun succes che-

marea sa frumoasă, dispunând de atâtea materii prime industrializabile și de energiile necesare la aceasta, — să-și poată pregăti și pe factorii necesari pentru comercializarea produselor ei.

Apariția în număr crescând în timpul din urmă a atâtor institute financiare și stabilimente industriale în centrele, plaiurile și codrii acestei provincii este semnul cel mai justificativ și garanța morală cea mai bună pentru existența și menținerea acestei Academii de comerț și industrie în Cluj.

Sperăm, că în curând ea va afla la aceste instituțiuni economice și ajutorul material necesar pentru a se putea înzestra cu toate mijloacele (cărți, reviste, aparate, burse și fond p. excursiuni școlare) indispensabile unui institut de învățământ superior modern.

Constituția viitoare a Academiei. Învățământul comercial superior are o vechime de abea 40 de ani. Primele Academii de comerț și facultăți economice au luat ființă paralel cu progresul tehnicii și al industriei, cari la rândul lor au dat naștere comerțului mondial. Necesitatea de a înzestra pe viitorul comerciant nu numai cu cunoștințe profesionale, dar și cu cunoștințe sistematice din domeniul economiei politice, a dreptului și a limbilor moderne, se afirmă tot mai mult.

Asupra modului organizării acestui învățământ superior s'au purtat multe discuții în toate revistele de specialitate, în congrese naționale și internaționale, în toate țările mai luminate în ultimii 20 de ani.

Unii cereau, ca învățământul comercial superior să se facă în institute speciale și independente, alții ca să se facă la Universități, atașat facultății de drept, de științe sau chiar politehnicilor. Dăm aici un tablou al celor mai cunoscute Academii:

Franța are 12 institute superioare, unele independente, altele atașate diferitelor facultăți și având diferite organizații. Cea mai veche e: Ecole superieure de commerce din Paris, înființată la 1830. Avea un an preparator și cursuri superioare de 2 ani. Întâiul institut de categoria unei facultăți a fost deschis tot la Paris, cu numele Ecole des hautes études commerciales, la 1881.

Belgia are tot 12 școli superioare. Din acestea 5 sunt independente, între cari locul de frunte î-l ocupă Institut supérieur

de commerce d'Anvers, înființat la 1853 de Stat și de comună, având un an pregătitor și cursuri de 3 ani. Celelalte 7 sunt atașate Universităților și Politehnicilor. Cea din Bruxelles, înființată la 1904 de E. Solvay, în cadrul universității, având cursuri de 4 ani și 1 an de practică, pregătește *ingineri comerciali*, dând o atențiune deosebită învățământului tehnologiei industriale, după principiul fixat de J. Siegfried într'un raport al său către societatea internațională pentru dezvoltarea învățământului comercial: «de nos jours, il ne suffit pas de savoir bien fabriquer: le succès dépend surtout de la manière dont on sait acheter la matière première et vendre le produit; *l'industrie est devenue commerciales*».

Italia are 6 institute superioare: cel din Venezia (La regia scuola superiore di Commercio, 1868); cel din Milano «Universita commerciale L. Bocconi. 1899.»; cele din Roma 1911, Torino și Trieste sunt organizate la nivelul facultăților dela Universitate.

Germania are azi 8 academii de comerț, unele independente (Colonia 1903, Berlin, Mannheim, etc.) altele încorporate total sau parțial Universităților (Lipsca 1898, Frankfurt l. M., München, etc.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj
În *Elveția* mai toate institutele sunt atașate Universităților (Zürich 1900 etc.)

Anglia are numai Faculty of Commerce sau Economics, în cadrele celor mai vestite universități.

Austria și Ungaria au academii independente, la Viena și la Budapesta, 1900.

Academia de înalte studii comerciale și industriale din *București*, înființată la 1913, are cursuri de 3 ani, în al 2-lea și 3-lea cu câte 3 secțiuni (p. Bancă, Industrie și Administrație). Organizată după modelul academiilor din Belgia și Franța: frecvența cursurilor e obligatoare și cu examene de fine de an din toate materiile de studii. Numărul licențiaților până acum e 120. Azi are peste 700 de studenți.

Statele unite. Universitatea din Filadelfia are o facultate School of Finance and Economy, înființată la 1881. În cadrul universității înființată de Rockefeller la Chikago se află un College of Commerce and Politics. La Sanfrancisco universitatea California are un Colegiu de Comerț; amintesc numai pe cele mai vechi. Și în America se ridicau voci în contra învățământului comercial superior. Într'un prospect al universității din Illinois l-i se răspunde astfel: «Unuia, care tocmai absolvă

cursurile politehnice, nu îi se va încredința construirea podului Brooklyn. El va trebui să-și mai câștige cunoștințe, pe cari Politehnica nu îi le poate da. Tot astfel e și cu studenții școlilor de înalte studii comerciale. Acestea mijlocesc numai câștigarea cunoștințelor teoretice și îi lasă apoi să între cu ele în viața practică într'o epocă a vieții, în care ei sunt încă cultivabili, deci capabili a se conforma condițiunilor vieții comerciale. Nu cere nimenea, ca un absolvent al Academiei, îndată ce a părăsit școala, să devină un *merchant prince* sau conducătorul unei case mari. Pretindem însă, ca învățământul superior să-i dea posibilitatea de-a înainta mai repede în cariera sa și de-a realiza succese tot mai mari.»

Toate aceste institute au fost create cu acelaș scop: a înzestra pe studenții lor cu cunoștințe de specialitate, de limbi și generale, pe bază științifică, în măsura necesară pentru ca ei să poată ocupa mai apoi posturi de conducere în viața comercială și industrială. Deoparte se cere intensificarea disciplinelor din domeniul științelor comerciale, de altă parte perfecționarea culturii generale în senz academic.

Experiențele câștigate în institutele amintite în deceniile din urmă dovedesc, că în unele din ele s'au trecut la un extrem în atingerea scopului fixat, adică s'au dat importanță deosebită învățământului profesional, în altele s'au trecut în celalalt extrem, adică s'au dat prea multe cunoștințe teoretice în contul celor profesionale. Noi vom culege din aceste experiențe prețioase învățăturile necesare pentru o tot mai bună organizare și orientare în viitor a Academiei noastre.

Azi toți bărbații cu autoritate în chestiuni de-ale învățământului comercial superior convin în părerea, că Academile de comerț nu pot avea singurul scop, de a da ascultătorilor lor numai cunoștințele practice necesare comerciantului sau funcționarului financiar. Însă în același timp se consideră de o greșală tot așa de mare, dacă în ele s'ar da ascultătorilor numai cunoștințe teoretice, «filosofia comerțului», dacă s'ar face cursuri la nivel științific prea abstract, căci astfel am pregăti numai învățați comerciali și buni autori de literatură specială, dar nici decum nu și buni comercanți.

Așadar numai instrucțiunea bazată pe contopirea spiritualizată a cunoștințelor teoretice și a celor practice poate da rezultatul dorit în învățământul comercial superior.

Altfel licențiații Academiei, prevalând cunoștințele lor teoretice față de cele practice, vor fi concurați de absolvenții unei școli sup. de comerț, sau — fiind numai buni tehnicieni, dar lipsiți de o pregătire și cultură științifică generală temeinică, ar regreta timpul de 3 ani petrecut în studii la Academie.

Se cere deci o metodă pedagogică și o organizație specială pentru a armoniza aceste două direcțiuni extreme în cadrul aceluiași institut. Se cere, ca la baza întregii instrucțiuni să stea o programă analitică cu sistem și coerență perfectă, în care toate materiile de studii atât de varii, atât cele principale cât și cele secundare, sau auxiliare, să fie concordate în vederea scopului final, ce-l poate avea Academia: *pregătire profesională perfectă, însă pe bază științifică.*

Ori acest ideal nu se poate realiza, decât numai în cadrele unui institut independent cu constituție și organizație academică și cu autonomie largă. Numai într'un astfel de institut se poate menține raportul coordonat între tehnica comerțului și între economia națională, cari formează cu egală îndreptățire centrul de greutate al întregii instrucțiuni. Economia națională are părți (cum de ex.: diferite teorii asupra ființei și genezei noțiunii valorilor), cari au o importanță de tot secundară pentru comerciant. Iar alte părți, îndeosebi cari au menirea să întregească cercetările în domeniul tehnicii comerțului, au să fie predate cu mult mai intensiv, ca la o facultate de drept sau chiar ca la una de economie. *Cu un cuvânt: programa tuturor disciplinelor științifice are să fie alcătuită după necesitățile specifice ale comerțului și industriei.* Nici dreptul civil, comercial și nici chiar geografia economică n'au să fie predate la Academia de comerț în acea extensiune și adâncire ca la universitate, ci insistând numai asupra acelor părți din ele, cari sunt aplicabile în economia particulară și națională.

Din toate acestea rezultă diferența între atmosfera unei facultăți economice încadrată universității și între a unei Academii de comerț. Colo se face știință pură, aici teorie imediat aplicabilă, — și Țara noastră are și în viitor va avea tot mai mult mai mare nevoie de comercianți buni cu pregătire științifică, decât de economiști teoreticieni.

Că apoi Academia de comerț, organizată pe baza acestor principii, va funcționa ca un institut absolut independent, sau

că ea va fi încadrată având caracterul unei facultăți, unei universități speciale, creată pentru științe aplicate, este o chestiune de ordin mai mult formal, care va fi lămurită în viitorul apropiat.

Absolvenții de mâine ai Academiei noastre ar greși foarte mult, dacă — încrezuți pe titlul lor academic, ar fi prea alegători în căutarea viitoarei lor carieri, și ar disprețui munca profesională. Numai dacă vor trece în muncă intensivă și cu modestie și prin școala grea a vieții practice, vor putea ajunge cu timpul la acea situație socială și materială, la care îi îndreptățește pregătirea lor științifică.

Întreaga viața economică-financiară și industrială a Românilor din Transilvania din epoca dinaintea războiului mondial era mărginită la o modestă industrie de casă și la câteva zeci de institute financiare, din cari cele mai multe operau exclusiv împrumuturi cambiale, 2—3 și împrumuturi ipotecare și una singură asigurări. De industria și comerțul lemnului și a cerealelor și derivatelor lor Românul era ținut la distanță prin modul, cum se aplicau legile industriale. Nici o fabrică, nici un stabiliment industrial mai mare și nici o firmă comercială mare pe tot cuprinsul acestei provincii în mâini românești! Eliberarea noastră politică din 1918 va trebui să ne deschidă larg și terenurile economice, de cari abundează această provincie prin bogățiile sale naturale.

Însă azi încă ne lipsesc oamenii bine pregătiți pentru acest scop. Avem câteva sute de funcționari de bancă, dar poate nici unul specializat în comerțul materiilor prime sau în al produselor în industria indigenă. În vederea acestei mari și urgente necesități cursurile anului al 2-lea și al 3-lea le vom bifurca în două secțiuni: una pentru specializarea în afaceri de Bancă, Comerț și Asigurări și alta pentru specializarea în afaceri de comerț în întreprinderi industriale. În același timp licențiații Academiei din ambele secțiuni vor avea calea deschisă pentru administrație și — urmând încă un an la seminarul pedagogic — se vor putea pregăti pentru cariera de profesor de școli sup. de comerț.

Obligativitatea frecvenței cursurilor se justifică prin însăși natura diferitelor cursuri practice (contabilitate, lucrări în laboratorul de chimie și de fizică, studiul mărfurilor, industria și comerțul cerealelor, a lemnului și petrolului, etc.). Obligativitatea trecerii examenelor de fine de an din toate materiile de cursuri

se justifică prin scopul însăși al Academiei, de a da o pregătire completă, nu numai profesională, în tehnica comerțului, dar și combinată armonic cu o cultură generală și științifică de bun economist.

Studentii Academiei s'au constituit într-o societate literară, în cadrul căreia ei vor cultiva spiritul de corp și vor deprinde expunerea în formă literară și intensificarea diferitelor probleme din domeniul cunoștințelor câștigate. Pentru a face și educație fizică, ei au dat ființă și unei club sportiv. Căminul Academiei le înlesnește traiul atât de scump azi. Nu lipsesc nici burse pentru cei total lipsiți de mijloace și cari în același timp dovedesc spor bun la studii. Pentru crearea și augmentarea fondurilor necesare, pentru procurarea opurilor de specialitate și pentru excursiuni, solicităm și pe această cale sprijinul material al instituțiunilor noastre financiare și industriale.

Că un curent sănătos de îndrumarea vieții economice a Statului nostru e pe cale, o dovedește între altele și literatura economică depusă în revistele noastre de seamă. (Analele statistice și economice, Arhiva pentru știință și reformă socială, Buletinul institutului economic românesc, Economia națională, Buletinul industriei, Independența economică, etc.)

Restează, ca să se formeze acea pleiadă de tineri bine pregătiți, iubitori de muncă și onesti, cari să aibă capacitatea de a-și asimila ideile și îndemnurile frumoase, lansate în această literatură economică, și cari să devină îndrumătorii cu scrisul, graiul și munca lor ordonată a vieții economice și să fie din patriotism de convingere fervenți propagandiști pentru înprietinirea poporului nostru cu industria și comerțul. Academiei de comerț din Cluj îi revine un rol de frunte în formarea acestei pleiade.

III. Averele Academiei și administrarea ei.

Personalul *Director:* A. Ciortea.

administr. *Secretar:* Horia Avram, profesor la școala sup. de comerț.

Administrator al căminului: Ioan Lipovan, maestru de muzică, detașat la Dir. reg. a învă. din Cluj.

Bibliotecar: vacant.

Intendent: George Mezei.

Personal *Portar:* Vasile Muntean

de serviciu. Ordonanță Nr. 1: Ioan Suciu

„ „ 2: Francisc Dobrai

„ „ 3: Geza Fábian.

Controlul asupra administrației l-a exersat Directoratul general al Instrucțiunii din Cluj. Un Consiliu de administrație, conform art. 6 din legea Academiei, nu va putea fi instituit până ce nu se va modifica acest articol în sensul reclamat de împrejurări locale.

Localul Localul Academiei e un complex din 6 edificii, **Academiei.** construite pe un teren de 2876 m². Întreg teritoriul are forma unui oblong, având front spre patru străzi (în una din laturi intră corpul alor 3 case streine). Edificiul principal cu 1 etaj, construit la 1886 din fondul comercanților ardeleni pe terenul dăruit de oraș (1462 m²), cuprinde 29 sale și camere și 11 pivniți. Aici e plasată Academia de comerț, cu 4 sale pentru cursuri, laborator de fizică și de chimie, căminul pentru 100 înși și locuința directorului. La ambele aripi ale acestui edificiu sunt atașate câte o zidire parter; în una locuște administratorul căminului, în cealaltă 3 ordonanțe. În partea opusă a curții, separat de acest complex, se află un alt edificiu cu 1 etaj, construit la 1892. Are 10 sale, 2 anticamere, 2 camere și în suteren 6 camere, (bune p. locuințe, baie sau sport). Aici va fi plasată școala sup. de comerț cu ambele secțiuni. Colecțiunea de mărfuri va trece în edificiul Academiei. Lipit de acest edificiu urmează sala mare de gimnastică (sub coperiș propriu), construită la 1909. Are 22 m. lungime și 11 m. lățime.

Separat se mai află un edificiu parter, în care e infirmeria și locuința unui om de serviciu.

Valoarea acestor edificii și terene, după prețurile de atunci:

1. Terenul dăruit de orașul Cluj, evaluat la 1886 cu	Fl. 8.000'—
2. Costul construirii edificiului principal	„ 84.108'25
3. Prețul de cumpărare a curții Quast și construirea 1887—1890	„ 18'490'—
4. Prețul de cumpărare a curții Dietrich și Kovács	„ 8.500'—
5. Prețul de cumpărare a curții Mayer 1890	„ 32.000'—
6. Costul construirii edificiului al 2-le cu etaj 1892	„ 36.945'74
7. Costul construirii salei de <u>gimnastică</u> 1909	„ 21.070'50
Total	Fl. 209.114'49

După prețurile de azi acest complex de edificii valorează 3 milioane Lei.

Mijloace de învățământ. 1. *Biblioteca* în uzul profesorilor cuprindea la 1918 2690 opuri

în 4175 volume, plus 3000 anuare și duplicate

în valoare de Cor. 14,000'—

2. *Biblioteca elevilor* maghiari cuprinde 1344 opuri în 1792 volume în valoare de „ 10,000'—

3. *Colecțiunea de aparate p. fizică și chimie* „ 12,000'—

4. *Colecțiunea de mărfuri* „ 6,000'—

5. *Colecțiunea de monede* „ 2,000'—

6. *Mobilier* „ 50,000'—

Total . . Cor. 94,000'—

Scăzând 25% pentru uzare, restează 70,500 Cor. sau 35,250 Lei; socotind numai înzecitul acestei sume, după prețurile de azi, mijloacele de învățământ valorează în total la 1920 Lei 352,500'—

Mijloace de învățământ 1. Pentru *biblioteca prof.* procurate dela 1920—1922. am procurat 115 opuri

în 150 volume și 40 fascicole (reviste) în valoare de Lei 9,040'—

2. Pentru *biblioteca școlii sup. de comerț* (secția română) 105 opuri în 115 volume. „ 4,500'—

3. 4 *mașini de scris* „ 50,000'—

Total . . Lei 63,540'—

Fonduri.	
1. Sumă plasată în obligațiuni, aparținătoare împrumutului de războiu al fostului stat ungar	Lei 37,680'—
2. Diferite fonduri pentru premiarea elevilor silitori și săraci, în valoare de	„ 3,296'—
Total . .	Lei 40,976'—

Astfel averea totală a Academiei, după o evaluare aproximativă, face azi: **Lei 3,457,016'—**

Bugetul. *Anul 1920—1921.*

Intrate:

1. Pentru mijloace de învățământ și alte cheltuieli materiale	Lei 98,180'—
2. Pentru repararea localului . . . „	197,849'—
Total . .	Lei 296,029'10

Eșite:

Repararea, susținerea localului, mobilier, mijloace de învățământ, cheltuieli administrative	Lei 296,029'—
Cheltuieli personale au fost de . . „	90,510'80

Anul 1921—1922.

Intrate: Lei 168,020'—

<i>Eșite:</i> Susținerea edificiului, mobilier, cheltuieli administrative, mijloace de învățământ	Lei 142,820'90
Per Cassa numerar	Lei 25,199'10
Cheltuielile personale până la 1 Octombrie 1922 sunt de	Lei 478,052'50

IV. Date statistice.

1. Confesiunea relig. și naționalitatea studenților.

C o n f e s i u n e a											N a ț i o n a l i t a t e a							
Anul	ortod.		gr. cat.		rom. cat.	luterană	reformată	unitară	mosaică	Total	Români		maghiari	sași	evrei	italieni	cehoslovaci	Total
	Studenți	Studente	Studenți	Studente							Studenți	Studente						
1920—1921	22	1	14	1	1	—	—	—	—	39	36	2	—	—	—	—	1	39
1921—1922	Cursul I	42	2	13	1	4	3	2	1	3	71	55	3	6	3	3	1	71
	Cursul II	19	1	14	1	1	—	—	—	36	33	2	—	—	—	—	1	36
	Total	61	3	27	3	5	3	2	1	3	107	88	5	6	3	3	1	107

2. Pregătirea anterioară înmatriculării.

Înmatriculați				Cu absolvență de						TOTAL	
				liceu			școală sup. de comerț		TOTAL		
Anul	Studenți	Studente	TOTAL	Studenți	Studente	TOTAL	Studenți	Studente		TOTAL	TOTAL
1920—1921	37	2	39	19	—	19	18	2	20	39	
1921—1922	Cursul I	68	3	71	46	—	46	22	3	25	71
	Cursul II	34	2	36	17	—	17	17	2	19	36
	Total	102	5	107	63	—	63	39	5	44	107

8. După locuința stabilă a părinților. Anul 1921—1922.

Județul	Cursul I	Cursul II	Total	Județul	Cursul I	Cursul II	Total
Din orașul Cluj. . .	2	—	2	Report:	45	25	70
<i>Din județele:</i>				Ialomița	1	—	1
Alba de jos	13	6	19	Murăș-Turda	3	1	4
Arad	8	9	17	Sălajiu	1	1	2
Bihor	1	—	1	Sătmăr	1	—	1
Bistrița-Năsăud . . .	2	2	4	Sibiu	8	4	12
Brașov	—	1	1	Solnoc (Ungaria) . . .	1	—	1
Buzău	1	—	1	Solnoc-Dobâca . . .	1	1	2
Caras-Severin	—	1	1	Târnava-mare	3	—	3
Cenade	1	—	1	Târnava-mică	—	1	1
Ciuc	1	—	1	Timiș (România) . . .	1	—	1
Cojocna	2	1	3	Timiș (Jugoslavia) . .	1	—	1
Constanța	2	—	2	Torontal (Jugoslavia)	1	—	1
Făgăraș	1	3	4	Turda-Arieș	2	3	5
Haidu (Ungaria) . . .	1	—	1	Tutova	1	—	1
Hunedoara	10	2	12	Vâlcea	1	—	1
Transport:	45	25	70	Total:	71	36	107

V. Repartizarea cursurilor și conferințelor.

Anul I.

(Cursuri comune ambelor secțiuni.)

ore săpt.

1. Elemente de drept civil, cu dezvoltări asupra obligațiunilor, contractelor speciale, gajuri, privilegiilor și ipotecilor	2
2. Economie politică	2
3. Geografia economică a României	2
4. Istoria comerțului (universal)	1
5. Aritmetica comercială	2
6. Algebră financiară	1
7. Fizică și chimie industrială	3
8. Industria și meseriile în România și legislația lor	1
9. Statistica generală	1
10. Contabilitatea comercială (p. abs. de liceu 3)	2
11. Limba și corespondența română (p. neromâni 2)	1
12. Conversația și corespondența franceză	3
13. Conversația și corespondența engleză	2
14. Conversația și corespondența germană	3
15. Conversația și coresp. maghiară (facultativ)	2
16. Stenografia (facultativ)	2

Total 26+4 facult.

Anul II.

(Cursuri comune.)

1. Economia națională	2
2. Drept comercial român și comparat. Procedura comercială	2
3. Știința și legislația financiară	2
4. Statistica (în special economică)	1
5. Geografia economică universală	2
6. Istoria comerțului	1
7. Studiul transporturilor, căi ferate, pe apă; tarife	1

8. Comerțul exterior și legislația vamală română și comparată cu dezvoltări asupra orientului.	
Convențiuni comerciale, regulamente consulare	1
9. Aritmetica comercială	2
10. Studiul mărfurilor	2
11. Corespondența română	2
12. Conversația și coresp. franceză	3
13. " " " engleză	2
14. " " " germană	3
15. " " " maghiară (facultativ)	2
16. Stenografie (facultativ)	2
Total	26+4 facult.

Cursuri speciale:

I. Secția: Comerț, bancă, asigurări:

1. Matematica financiară aplicată	2
2. Contabilitate comercială și de bancă	3
3. Tehnica băncilor, monedă, schimb și studiul băncilor	1
Total	6

II. Secția: Industrială:

1. Fizica industrială (aplicările electricității)	1
2. Contabilitate în întreprinderi industriale	3
3. Comerțul cerealelor și derivatelor lor; cursuri complimentare: morărit, alcool, glucoză etc.	2
Total	6

Anul III.

(Cursuri comune.)

1. Istoria doctrinelor economice	1
2. Drept comercial român și comparat	1
3. Studiul practic al întreprinderilor comerciale și industriale	2
4. Studiul transporturilor	1
5. Despre societăți cooperative (conferință)	1
6. Literatura română (în special cea economică)	1
7. Conversația și coresp. franceză	2
8. " " " engleză	2

9.	Conversația și coresp. germană	2
10.	„ „ „ maghiară (facultativ)	1
Total . .		14

Cursuri speciale:

I. Secția: Comerț, Bancă, Asigurări:

1.	Teoria și tehnica asigurărilor	2
2.	Asigurări private și ale muncitorilor (conferință)	1
3.	Studiul mărfurilor: Seminar și cursuri complementare despre zahăr, conserve, sticlărie, tăbăcarie, etc.	2
4.	Contabilitatea comercială	1
5.	Drept cambial	1
Total . .		7

II. Secția: Industrială:

1.	Tehnologia industrială, seminar și cursuri complementare: textile, produse chimice etc.	3
2.	Contabilitatea și întreprinderi industriale .	1
3.	Industria și comerțul lemnului, hârtie, oțet, etc.	3
4.	Industria și comerțul petrolului: seminar și cursuri complementare: cărbuni, gaz natural etc.	3
Total . .		10

VI. Extras din Regulamentul Academiei.

Studentii.

Art. 27. — Nu există nici o deosebire între situațiunea studenților și aceea a studentelor în Academie; dispozițiunile legii și regulamentelor li se aplică în mod absolut egal.

Art. 28. — Nu se pot înscrie ca studenți decât acei ce posedă titlurile cerute la art. 2 al legii: vor fi primiți la aceasta Academie ca studenți și studente:

- a) absolvenții școalelor comerciale superioare;
- b) absolvenții cu diploamă ai învățământului secundar superior;
- c) cei cari vor avea studii echivalente celor dela punctele a) și b).

Acei cari voiesc să se înscrie cu titluri pe cari le pretind echivalente cu absolența școalelor comerciale superioare din țară, sau cu absolența cu diplomă a învățământului secundar superior din țară, sunt datori a depune din timp acele titluri, pentru ca să fie echivalate de Academie, dacă echivalența lor nu rezultă dintr'o dispozițiune a legii sau dacă n'a fost recunoscută de Ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor.

Echivalența pentru înscrieri în Academia de Inalte în Studii comerciale și industriale, se judecă de către o comisiune, compusă din trei profesori, agregafi sau conferențieri, numiți de rector în acest scop. Contra hotărîrei comisiunei se poate face apel, de către petiționar, la Consiliul general al Academiei.

Art. 29. — În principiu, nu se admit în Academie decât studenți regulat înscriși la toate cursurile obligatorii.

Însă Consiliul profesoral poate admite și auditori din următoarele categorii:

a) Acei cari îndeplinesc condițiunile pentru a fi înscriși ca studenți regulați, dar își propun să urmeze anumite cursuri sau lucrări practice;

b) Persoanele de cel puțin 17 ani împliniți, cari nu îndeplinesc condițiunile pentru o înscriere regulată, dar posedă o

cultură suficientă, după avizul profesorilor respectivi, pentru a urmă cu folos cursurile la cari vor să asiste.

Art. 30. — Înscrierile se fac de secretarul Academiei, pe răspunderea lui și sub conducerea rectorului.

O înscriere neregulată anulează titlul și toate avantajile obținute în urma ei, oricând s'ar descoperi; nulitatea o pronunță Consiliul de administrație.

Înscrierile se fac între 1 și 30 Septembrie inclusiv. După 30 Septembrie nu se vor mai primi decât înscrierile admise de rector, pentru caz de forță majoră.

Pentru a fi înscris, petiționarul trebuie să trimită împreună cu cererea lui:

- a) Actul sau actele de studii, conforme cu art. 2 a legii;
- b) Actul de naștere;
- c) Certificatul unui doctor în medicină, că a fost revaccinat și că nu suferă de nici o boală molipsitoare.

Art. 31. — Fiecărui student regulat înscris i se liberează de secretariat o carte de student și un caiet de cursuri.

Cartea de student este anuală. La liberarea unei cărți noi, cea veche se restituie de student secretarului. Modelul ei se va determina de rector.

Studentul este dator să prezinte cartea lui de student, de câte ori i se cere de către profesori sau de secretar și de câte ori invoacă calitatea sa de student. Este dator să restituie cartea la pierderea calității de student.

O nouă carte de student nu se eliberează decât dacă s'a justificat perderea ei, anulându-se prin „Correspondance économique“ cartea veche.

Împrumutarea cărței sale altei persoane și faptul de a se servi de cartea altuia, expune pe făptuitor la pedepsele prevăzute în acest regulament, deosebit de urmările ce poate avea după alte legi.

Caietul de cursuri va conține rubrici suficiente în cari profesorii, agregajii și conferențiarii vor constata, prin semnătura lor, că studentul a urmat regulat la cursuri, conferințe sau lucrări practice.

Aceasta constatare se va face de trei ori pe an, la finele celor trei trimestre. Fiecare profesor, agregat sau conferențiar în parte, poate înființa registre de prezență sau orice mijloc de control pentru regulata urmare a lecțiilor și lucrărilor.

Art. 32. — Studentul care nu dovedește prin caietul de cursuri, că a urmat cursurile, conferințele sau lucrările practice, poate, prin deciziunea rectorului, să nu fie admis la examenul materiilor tratate în cursul anului. Secretarul este îndatorat de a verifică aceasta dovadă și dacă n'o găsește stabilită, e dator de a supune cazul deciziunei rectorului. În contra deciziunei rectorului se poate face apel la Consiliul profesoral.

Art. 34. — Studenții sunt obligați să plătească următoarele taxe:

50 lei	taxa de înscriere în Academie;
150 „	„ „ cursuri;
40 „	„ „ laborator;
40 „	„ „ bibliotecă;
20 „	„ „ examen la fiecare curs;
200 „	„ „ licență;
10 „	„ „ student.

Taxa de înscriere se plătește o singură dată pentru tot timpul, până la terminarea studiilor, până la exmatriculare.

Taxele de cursuri, laborator și bibliotecă se plătesc anual, la începutul anului școlar.

Taxa pe examen se plătește pentru fiecare examen al unei materii, în momentul înscrierii la examene.

Taxa de licență, odată cu cererea de a se liberă diploma sau certificatul de licență.

Taxele pot fi modificate de către Consiliul profesoral, cu aprobarea Ministerului Instrucțiunei.

Pentru orice taxă primită, secretarul liberează chitanță din registrul cu cotor.

Art. 35. — Orice taxă, odată precepută, nu se mai restituie, sub nici un motiv, chiar dacă dreptul pentru care s'a plătit taxa nu a fost folosit, ori dacă cererea s'a respins, ori dacă s'a pierdut dreptul, din cauza chiar a depunătorului taxei.

Se restituie, prin excepție, taxa de înscriere în Academie, când cererea de înscriere a fost respinsă.

Art. 36. — Rectorul poate îngădui, în anume cazuri, ca taxele să se primească în două rate.

Consiliul profesoral poate scuti de plata taxelor, în total sau în parte, pe studenții fără mijloace suficiente, cari se disting la lucrări sau examene.

Art. 37. — Studenții sunt datori să comunice secretarului, în scris, orice schimbare de domiciliu.

Art. 53. — Studenții Academiei sunt datori să se poarte cuvincios, atât în Academie, cât și afară de Academie.

Pentru îndeplinirea acestei îndatoriri, ei sunt supuși privegherei autorității academice.

Art. 54. — Pentru abaterile lor dela datoriile de studenți, ca și pentru înfrângerea regulilor de onoare, de umanitate și de bunăcuviință, studenții pot fi supuși următoarelor pedepse:

a) Admonestarea în particular sau în public:

b. Interdicție dela unul sau mai multe cursuri, pe cel mult trei luni;

c) Excluderea din Academie cel mult pe trei luni;

d) Perderea dreptului de a se prezenta la examenul de sfârșit de an, cu sau fără excluderea din Academie pe tot timpul aceluia an academic;

e) Excluderea definitivă din Academie.

Rectorul poate pronunța pedepsele dela punctele a) și b), iar Consiliul general pe acele dela punctele a), b), c), și d), cât și a propune Ministerului pedeapsa arătată la punctul e).

Art. 55. — Pentru abaterile comise în afară de cuprinsul Academiei, în calitate de studenți și în nume de studenți, aceste pedepse se pot pronunța și de Ministru, cu avizul Consiliului general.

Art. 57. — Studenții se pot grupa în asociații studențești, pe bază de statute, aprobate de Consiliul profesoral.

Aceste asociații stau sub supravegherea imediată a rectorului.

Consiliul profesoral le poate desființa, după un raport al rectorului, dacă se constată că sunt periculoase ordinei sau disciplinei academice.

Cursuri și examene.

Art. 38. — Anul academic începe la 1 Octombrie și se termină la 30 Iunie. În acest interval se cuprind și sesiunile de examene. Lucrările sunt suspendate dela 30 Decembrie până la 21 Ianuarie și dela Dumineca Floriilor până la Dumineca Tomei inclusiv.

Programul cursurilor, cu distribuția lor pe zile și ore, se stabilește la începutul anului academic, de către Consiliul profesoral.

Art. 39. — Studiul limbilor va avea un caracter practic și va tinde ca fiecare student să ajungă a se exprima corect și

cu ușurință în limba respectivă, posedând în acelaș timp vocabularul economic, comercial și industrial, precum și stilul comerțului internațional.

Art. 41. — Studenții sunt îndatorați a fi de față la cursurile, conferințele, seminariile, la lucrările practice sau de laborator și oridecâte ori vor fi convocați de rector.

Art. 42. Studenții cari, în timp de doi ani nu s'au prezentat la examenele materiilor din cursul unui an, fie că nu au cerut înscrierea, fie că înscrierea la examen le-a fost refuzată, pe temeiul Art. 32. din acest regulament, fie că deși prezintându-se la examene, nu au putut fi admiși la toate materiile, vor fi de drept șterși din registrele Academiei, exceptându-se cele prevăzute la Art. 45 din regulamentul de față.

Ei nu vor fi reînscriși decât cu deciziunea motivată a Consiliului profesoral și numai dela începutul unui an academic, cu plata taxei de înscriere. Dacă dela ștergerea din registre au trecut doi ani, studentul trebuie să treacă încă odată ultimul examen anual.

Nu se admit decât cel mul două reînscrieri.

Art. 43. — Nu se poate da dispensă pentru scurtarea celor trei ani ai cursurilor Academiei.

La finele fiecărui an academic, în luna Iunie, apoi în Octombrie și Ianuarie viitor, timp de doi ani, în zilele și orele anume desemnate pentru aceasta, studenții pot alege sesiunile după voie, ca să treacă examen asupra materiilor ce li s'au predat în cursul anului, împărțind aceste materii pe sesiuni, așa după cum le convine.

Art. 44. — Examenul fiecărei materii se face de către profesorul, agregatul sau conferențiarul respectiv. În cazul când titularul lipsește, rectorul deleagă un alt profesor, agregat sau conferențiar, care să examineze în locul lui. Primirea acestei delegațiuni este obligatorie.

Rezultatul examenului fiecărui student se consemnează de către examinator într'un proces-verbal, apreciindu-se prin bile: neagră, neagră-roșie, roșie, roșie-albă, și albă, care echivalează cu mențiunile respective de: rău, binișor, bine, foarte bine, și foarte bine cu distincție.

Pe baza acestor procese-verbale, rectorul declară răușit la examene pe acei studenți cari au obținut cel puțin bilă roșie la fiecare examen parțial.

Art. 45. — Studenții, cari din cauză de boală sau alte împrejurări de forță majoră, nu-și pot complectă timp de doi ani toate examenele la materiile predate în cursul unui an, printr'o deciziune motivată a rectorului, mai au dreptul să se prezinte la o singură sesiune și anume cea imediat următoare.

Art. 46. — În timpul vacanțelor mari, cuprinsă între anul întâiu și al doilea, precum și între al doilea și al treilea de studiu fiecare student al Academiei este obligat a face practică comercială sau industrială într'o instituțiune privată sau de Stat.

Alegerea instituțiunii se face de student cu aprobarea rectorului. La începutul noului an academic studentul va prezenta certificarea șefului instituțiunii pe lângă care a făcut practica, despre modul cum și-a îndeplinit îndatoririle.

Art. 47. — Studentul care a trecut examenele celor trei ani de studiu, este proclamat licențiat al Academiei de Înalte studii comerciale și industriale. Acest titlu i se conferă printr'o diplomă specială, dată în numele M. S. Regelui, semnată de Ministrul Instrucțiunii și de rector și investită cu sigiliul mare al Academiei. În textul diplomei se vor menționa și cursurile facultative asupra cărora studentul a trecut examenul, cât și limba facultativă pe care a studiat-o. Tot în diplomă se va arăta prin aprecierile: rău, binișor, bine, foarte bine și foarte bine cu distincție, modul în care studentul a făcut practica prevăzută în art. 46 al acestui regulament. Aceste aprecieri se vor stabili pentru fiecare licențiat al Academiei de către Consiliul general, pe baza cercetărilor pe care rectorul sau profesorii însărcinați de rector, le-au făcut în timpul practicei studenților, cât și pe baza certificatelor eliberate studenților de către șefii instituțiunilor la cari au făcut practica.

Art. 48. — Când studentul, în cursul examenelor sale anuale, a obținut trei pătrimi de bile albe, diploama va purta mențiunea «cu distincțiune» (sau «cum laude»), iar dacă a obținut unanimitate de bile albe, diploama va purta mențiunea «cu mare distincțiune» (sau «magna cum laude»).

Art. 49. — Până la eliberarea diplomei, rectorului poate libera un certificat provizoriu, valabil numai pentru o anume întrebuițare urgentă, menționată în certificat. La liberarea diplomei, acest certificat se va restitui secretariatului, se va anula și se va păstra în dosarul studentului,

Rectorul poate liberă și certificate simple, constatând rezultate de examene parțiale sau numai frecventarea cursurilor.

Art. 50. — Auditorii din prima categorie (art. 29, alin. *a*), pot trece examene parțiale la materiile sau lucrările pentru cari s'au înscris și obțin certificate eliberate de rectorat.

Cei din categoria a doua (art. 29, alin. *b*), nu pot trece examene, dar obțin certificat dela profesorul respectiv, că au audiat cursurile sau lucrările la cari au fost admiși.

Art. 51. — Examenul în care se constată substituirea de persoane sau altă fraudă, este anulat de rector, aplicându-se fraudatorilor și complicilor lor una din pedepsele prevăzute de Art. 54, întrucât intră în puterea disciplinară, iar dacă găsește cazul mai grav, îl deferă Consiliul general.

Art. 52. — Examenele trecute înaintea Academiei, pentru obținerea diplomei, sunt examene de Stat și diplomele obținute conferă titularilor toate drepturile prevăzute pentru astfel de titluri prin legi și regulamente.

Art. 71. — Consiliul profesoral va organiza în afară de cursurile și conferințele menționate, alte cursuri și conferințe complementare, precum și lucrările de seminarii, ce va crede necesare, după ce se va obține aprobarea Ministerului.

Studentii înscrși la o secțiune, au facultatea să urmeze și să treacă examenele la materii din altă secțiune.

În textul diplomei se va notă secțiunea pe care a urmat-o studentul.

La studiul limbilor străine, studenții sunt obligați să aleagă două studii ca principale și unul ca studiu secundar. La studiile principale, sunt obligați a trece regulat toate examenele cursului respectiv; la studiul secundar sunt datori a trece numai examenul întâiului an de studiu.

Dispozițiuni ale Consiliului profesoral :

1. Frecvența se socotește pe fiecare curs în parte, iar nu global.

2. Nici un fel de dispensă de frecvență nu poate fi acordată, pentru nici un motiv.

3. Studentul regulat înscris primește dela secretariat un carnet de identitate C. F. R. pentru călătorie cu reducere de 50%. Carnetul va fi vizat trimestrial și nu se dă decât studentului cu frecvență regulată pe trimestrul în curs.

4. Studenții sunt obligați să menționeze în cererile de certificate întrebuițarea ce voesc să le dea. Nu se liberează certificate decât studenților cari au frecvența regulată.

Cei cari, în virtutea calității de student obțin amânări sau alte privilegii dela armată și totuși nu urmează cursurile, vor fi considerați, că au comis un grav abuz și vor fi pedepsiți ; în afară de aceasta Academia va înștiința autoritatea militară respectivă pentru a li să ridica privilegiul obținut.

5. Studenții, a căror admitere la examene a fost aprobată, *sunt obligați a trece cu succes cel puțin două treimi din materiile predate în cursul unui an, pentru a putea fi socotiți promovați în anul imediat următor.*

Nici un student nu se poate prezenta la examenele unui an, dacă n'a trecut cu succes toate examenele anului imediat inferior.

6. La materiile, la care se dau și examene cu probe scrise sau lucrări de laborator, aceste probe scrise sau lucrări sunt eliminatorii: studenții nu se vor putea prezenta la examenul oral, decât dacă au obținut nota de trecere la proba scrisă sau lucrarea de laborator respectivă.

A 5203

VII. Regulamentul Căminului.

Art. 1. Studenții, cari doresc să fie primiți în Căminul Academiei, vor înainta cerere Administratorului Căminului în timpul dela 1—15 Septemvrie anexând și jumătate taxa lunară (205 Lei). Resultatul acestei cereri i-l vor afla dela Secretarul Academiei cu ocasiunea înscrierilor la Academie. Cei car nu se prezintă la înscriere, pierd taxa anticipată. Celor, cari nu vor putea fi înscriși, i-i se restituie. Cei primiți în Academie vor achita, îndată după înscriere, jumătate din taxa anuală, 50 Lei taxă de înscriere în Cămin și 50 Lei depunere pentru eventuale stricăciuni.

Art. 2. Taxa de întreținere se fixează din an în an și se solvește pe 9 luni, fără considerare la absența studentului în vacanțe și la absențe din cauză de boală, cu durată sub 2 săptămâni. Ea se va plăti în 2 rate egale, anume rata întâi la 1 Octomvrie, a doua până la 15 Februarie.

În cazuri excepționale și binemotivate se va putea plăti și lunar (până la ziua a 5-a din fiecare lună). Pe lunile Mai și Iunie însă taxele se vor achita deodată, până la 5 Mai. Nimeni nu poate fi întreținut gratuit. Bursierii vor întregi bursa lor la costul întreținerii.

Art. 3. Studenții, cari sunt interniști, vor anunța Administratorul la finele lunii Iunie, dacă doresc a fi primiți și în anul viitor, achitând jumătate taxa lunară anticipativ, altcum pierd dreptul de a fi preferiți.

Art. 4. Dacă studentul se retrage din Cămin din orice cauză, în cursul anului, îi se va reține jumătate taxa lunară.

Art. 5. Studenții vor avea întreținerea completă, adeca: dejun, prânz, cină; luminat, încălzit, serviciu și tratament medical. Costul spălatului rufelor și al băii cade în sarcina studentului. Administrația însă se va îngriji cu spălatul să se facă în interiorul institutului și baia cu abonament, ambele cu prețuri cât se poate de reduse.

Art. 6. Fiecare student e dator a aduce cu sine: 6 cămăși de zi, 6 părechi de indispensabili, 12 gulere, 3 cămăși de noapte,

12 batiste, 12 perechi ciorapi, 4 ștergare, toate albiturile de pat (1 perină, 2 fețe de perini, 4 ciarșafuri, plapumă, saltea sau sac cu paie). Fiecare bucată va purta inițialele și numărul de ordine al proprietarului.

Art. 7. Tratamentul medical e gratuit, medicamentele însă nu. Bolnavii vor fi îngrijiți în infirmeria căminului; cei cu boale infecțioase în clinicile universității. Toți studenții sunt obligați a se supune vizitelor medicale lunare.

Art. 8. Ordinea internă: orele de meditație, consumare, distracție, scolare, precum și dispozițiile pentru păstrarea liniștei și a curățeniei, se vor norma prin un regulament special. Studenții se vor obliga în scris a îi se conforma cu toată rigurositatea.

Art. 9. Jocurile cu câștig material sunt absolut interzise.

Art. 10. Intrarea străinilor în cămin este oprită.

Art. 11. Studenții î-și vor alege delegați cu săptămâna, cari vor controla modul pregătirii bucatelor și vor participa la fixarea listei de bucate.

Art. 12. Controlul suprem asupra Căminului îl exersează Directorul Academiei. Supravegherea directă în chestiuni de bună purtare și meditație o face profesorul supraveghetor, iar în chestiuni de alimentație, boală, deteriorări, etc. administratorul.

Art 13. Socotelile le verifică lunar o comisiune compusă din trei profesori delegați ai celor trei școli.

Art 14. Contravenienții, — în cazuri mai ușoare după o admonestare, în cazuri grave imediat — vor fi delăturați din Cămin. Forul disciplinar întâi este comitetul compus din cele trei persoane, care exersează supravegherea, al doilea e Consiliul de administrație al Academiei.

Tabloul Studenților Anului II,

(cei dintâi înmatriculați la Academie),
cari au trecut cu succes examenul la toate materiile anului

I.

1. Alexă Gheorghe	15. Huroș Simion
2. Amar Traian	16. Ludu Vartolomeiu
3. Anghel Vasile	17. Lupuțiu Ion
4. Ardelean Ilie	18. Maxa Ion
5. Babă Ion	19. Moldovan Nicolae
6. Bucerzan Anghel	20. Muică Ion
7. Candale Ieronim	21. Nicola Octavian
8. Cipa Lazar	22. Pârvu Ion
9. Cordoșiu Avisalon	23. Popa Ilie
10. Drăghici Emilia	24. Rodean Dumitru
11. Givulescu C. T. Ion	25. Savu Andrei
12. Grapini Romulus	26. Sleu Toma
13. Grozescu I. Alexandru	27. Stănulețiu Simion
14. Hulea Enea	28. Vlad Petru